

Karkkilan keskustan luontokohteiden kehittäminen; Nyhkälänharju

Karkkilan kaupunki on panostanut lähivirkistysalueiden kunnostamiseen viime vuosien aikana tarkoituksenaan tarjota laadukkaita lähivirkistysreittejä kaupunkilaisille ja matkailijoille. Karkkilan kaupunkikuvaa halkoo Nyhkälänharju. Harjun kupeessa sijaitsee lähiliikuntapaikka, koulu sekä leikki puisto. Harjun päällä kulkee kunnostamaton reitti, joka yhdistää harjuluonnon kaupungin keskusta-alueen laitamien luontokohteisiin.

Hankkeessa kunnostetaan Nyhkälänharjun reittiä ja harjulle rakennetaan kuntoportaat, joiden avulla harjun luontoliikunta-alue sekä laajemmat luontolenkkeilyalueet kytketään osaksi jo olemassa olevaa liikuntapaikkojen verkostoa. Tarkastellaan myös senioripuiston sekä muiden kuntolaitteiden sijoittamismahdollisuuksia.

Nykytila

Karkkilan kaupunki on etenkin vuosien 2020 ja 2021 aikana panostanut lähivirkistysalueiden kehittämiseen. Kaupungin mittavin hanke on ollut kaupungin halki kulkevan, Karjaanjokea mukailevan Koskireitin rakentaminen. Koskireitin ohella merkittävä kaupunkirakenteeseen kytkeytyvä ja helposti saavutettava lähivirkistyskohde on Nyhkälänharju, joka halkoo Karkkilan kaupunkimaisemaa yhdistäen kaupungin keskusta-alueen muihin lähivirkistysalueisiin. Harjun ympäristöä on kehitetty etenkin liikuntapaikkojen myötä ja harjun ympäristön on haluttu olevan oleellinen osa Karkkilan lähivirkistys ja -liikuntapaikkoja. Poliittinen tahtotila harjun kehittämiseen on ollut yllä jo pitkään, mutta osin taloudellisten resurssien vuoksi kehittämishankkeita on jouduttu siirtämään.

Nyhkälänharju sijaitsee aivan Karkkilan keskustassa. Harjun kupeessa sijaitsee koulu, lähiliikuntapaikka sekä leikki puisto. Harjun potentiaali asukkaiden virkistysalueena on valtava. Sijaintinsa vuoksi Nyhkälänharju on kaikkien karkkilalaisten sekä Karkkilaan saapuvien matkajien helpoiten saavutettavissa oleva kohde. Nyhkälänharjun ulkoilureittien kunnostaminen mahdollistaa lähivihreän käytön laajalle käyttäjäjoukolle ja edistää kulttuuristen ekosysteemipalveluiden saavutettavuutta.

Tarveharkinta

Karkkilassa toteutettiin lähivirkistysaluekysely elo-syyskuussa 2021. Kyselystä selvisi, että eniten kaupunkilaiset käyttivät luontokohteita urheiluun ja liikuntaan. Tärkeimmiksi lähivirkistysaluetyypeiksi vastaajat nimesivät hoidetut luontoreitit. Kysyttäessä tärkeimpiä kehitettäviä toiminnallisuuksia lähivirkistysalueilla nousi kuntoportaat mm. lenkkeily ja retkeily sekä ulkokuntoilun jälkeen annetuista 19 vaihtoehdosta sijalle viisi. Nyhkälänharjun kunnostusta toivottiin kyselyssä ja tämä on nähty tärkeäksi myös kaupungin toimesta, jotta arvokkaan lähivirkistysalueen käyttöastetta voitaisiin lisätä laajan käyttäjäjoukon parissa.

Karkkilan kaupungin suunnitelmissa on senioripuiston sekä kuntoportaiden rakentaminen ja näiden toteutumisesta on poliittinen päätös. Nyhkälänharjun kehittäminen tukisi täydellisesti kaupungin

liikuntapaikkakokonaisuutta ja liikuntapaikkaverkostoa. Kaupungin keskustaalue on pinta-alaltaan pieni ja helposti kaikkialta keskusta-alueelta saavutettavissa ja keskeisen Nyhkälänharjun kunnostaminen vahvistaisi liikuntapaikkaverkoston toimivuutta.

Karkkilan kaupunki on työläiskaupunki, joka on rakentunut raskaan teollisuuden sijoituttua Karjaanjoen suulle. Kaupungissa on havaittavissa segregaatiota sekä sosioekonomiseen eriarvoisuuteen liittyviä haasteita. Laadukkaita ja maksuttomia lähivirkistysalueita tarjoamalla halutaan tasa-arvoistaa kaupunkilaisten mahdollisuudet lähiviheralueiden käytössä sekä liikuntapaikkojen käytössä. Sosioekonomisen eriarvoisuuden on tutkimuksin todettu vaikuttavan yksilön terveyteen ja hyvinvointiin. Luonnossa liikkumisen ja oleilun on yhtälailla tutkimuksin todettu vaikuttavan terveyteen ja hyvinvointiin kohentavasti. Luomalla tasavertaiset puitteet ulkoliikuntamahdollisuuksille sekä tarjoamalla laadukkaat kaikkien saavutettavissa olevat lähivirkistysalueet mahdollistetaan terveyden ja hyvinvoinnin ylläpito kaikille karkkilalaisille ja vastataan sosiaalisen kestävyuden tavoitteisiin.

Hankekuvaus

Toimenpiteiden suunnittelua Nyhkälän alueelle on jo osin toteutettu pitkälle. Suunniteltavan hankkeen toimenpiteet ovat suurelta osin jo olemassa olevan viherinfrastruktuurin kunnostamista ja täysin uusia rakennettavia reittejä hankkeeseen ei tulla sisällyttämään. Suunnittelu ja hankekoordinointi toteutetaan kaupungin toimesta kuten myös kilpailutus hankkeen toteuttajista. Yhdyskuntateknisten toteutusten osalta pyritään kaikilta osin käyttämään paikallisia tahoja.

Nyhkälänharjun päällä kulkevan polkureitistön pohjaa kunnostetaan ja merkataan polku selvästi, jotta voidaan osoittaa kulku nimetyille reiteille ja vältetään muun harjuluonnon kuluminen. Harjun maatoissa huomioidaan harjumaiseman herkkä luonto. Kuntoportaiden osalta selvitystyö portaiden sijoittelusta on edennyt mitoitukseen. Kaupungin toimesta on tehty maastomittauksia sekä arvioitu tarvittavaa puuston karsintaa kuntoportaiden paikalta. Maatöiden osalta arvioidaan kuntoportaiden sijoittelu siten, että harjun pohjaa joudutaan muokkaamaan mahdollisimman vähän. Senioripuiston osalta valmistellaan kartoitus puiston mahdollisesta sijoittamisesta sekä valmistellaan pohjaratkaisuja esteettömään rakentamiseen.

Kustannukset

Kokonaiskustannukset Nyhkälänharjun kunnostukseen ovat 188 000€.

Budjetti, Nyhkälänharju		
Henkilöstökulut	Projektipäällikkö	6600
	Toiminnallinen työ 40%	19000
	Sivukulut	5400
Muut kulutusmenot	Markkina ja viestintä	4000
	Nyhkälänharju	
	Kuntoportaat	90000
	Reitin peruskunnostus	40000
	Senioripuisto	23000

Liikunnallinen arvo

Nyhkälänharjun alue profiloituu Karkkilan kaupungissa etenkin liikunnalliseen luonnon virkistyskäyttöön. Kuntoportaat sekä kytkeytyvyys muihin luontoreitteihin edistävät merkittävästi luontoalueiden käyttämistä liikunnallisiin toimintoihin. Harjualue on sijaintinsa vuoksi helposti

saavutettavissa laajalle käyttäjäjoukolle. Harjun kunnostaminen edistäisi valtavasti harjun kupeessa sijaitsevan, Karkkilan suurimman alakoulun, Nyhkälän koulun oppilaiden lähiliikuntamahdollisuuksia.

Kestävä kehitys

Karkkilan kaupunki on tehnyt vuonna 2019 päätöksen käynnistää Kestävä Karkkila –ohjelma, jonka tarkoituksena on edistää kestävä kehityksen tavoitteita Karkkilan kaupungissa. Laadukkaat lähivirkistysalueet ja kaupunkilaisia kuunteleva kaupunkisuunnittelu edistävät sosiaalisen kestävä kehityksen tavoitteiden toteutumista. Karkkilan kaupunki on kaupunkistrategiassaan nostonut kestävä kehityksen yhdeksi edistettäväksi teemaksi ja lähivirkistysalueiden jatkuva kehittäminen ja hyvinvoinnin edistäminen ovat tässä työssä ensiarvoisen tärkeitä. Nyhkälänharjun kehittäminen tukisi vahvasti kestävä kehitystä.

Suomen hiilineutraaliustavoitteita hanke tukisi etenkin mahdollistamalla kaupunkilaisille luontokohteiden paremman saavutettavuuden. Harjun reittien kautta mahdollistuisi kulku muille lähivirkistysreiteille, jolloin keskusta-alueen asukkaille mahdollistuisi näiden alueiden saavutettavuus jalan tai pyörällä. Karkkilan kaupunki pyrkii edistämään lähimatkailua. Harjualueen kunnostaminen lisäisi Karkkilan vetovoimaa matkailijoiden keskuudessa saattaen luontokohteet saavutettavaksi täysin linja-autoaseman vierestä alkavilla Nyhkälänharjun reiteillä.

Aikataulu

Hanke aloitetaan suunnittelun osalta välittömästi, jotta tarvittava suunnittelutyö on valmis, kun maastotöiden aloittaminen on mahdollista. Maastotyöt ajoitetaan kokonaisuudessaan vuodelle 2022.